PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/1572

od 25. srpnja 2023.

o utvrđivanju odstupanja od Provedbene uredbe (EU) 2019/2072 u pogledu unosa na područje Unije gomoljâ vrste *Solanum tuberosum* L., osim onih namijenjenih sadnji, podrijetlom iz određenih regija Libanona

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ ([1]), a posebno njezin članak 40. stavak 2. i članak 41. stavak 1.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) ([2]), a posebno njezin članak 52.,

budući da:

(1) Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2019/1614 ([3]) države članice ovlašćuju se za odobravanje odstupanja od određenih odredbi Direktive Vijeća 2000/29/EZ ([4]) u pogledu gomoljâ vrste *Solanum tuberosum* L., osim onih namijenjenih sadnji, koji potječu iz regija Akkar i Bekaa u Libanonu („navedeno bilje”).

(2) Libanon je 12. siječnja 2023. podnio zahtjev za produljenje tog odstupanja, odobrenog Provedbenom odlukom (EU) 2019/1614, nakon 31. ožujka 2023.

(3) Uredbom (EU) 2016/2031 zamijenjena je Direktiva 2000/29/EZ, a Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/2072 ([5]) zamijenjeni su prilozi od I. do V. toj direktivi.

([1]) SL L 317, 23.11.2016., str. 4.

([2]) SL L 95, 7.4.2017., str. 1.

([3]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/1614 od 26. rujna 2019. kojom se države članice ovlašćuju da odobre odstupanja od određenih odredbi Direktive Vijeća 2000/29/EZ u odnosu na krumpire, osim za krumpire namijenjene sadnji, a koji potječu iz regija Akkar i Bekaa u Libanonu (SL L 250, 30.9.2019., str. 85.).

([4]) Direktiva Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihova širenja unutar Zajednice (SL L 169, 10.7.2000., str. 1.).

([5]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 (SL L 319, 10.12.2019., str. 1.).

(4) Radi zaštite područja Unije od fitosanitarnih rizika, Provedbenom uredbom (EU) 2019/2072 utvrđeni su zahtjevi u pogledu unosa određenog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta na područje Unije. Točkom 17. podtočkama (a) i (b) Priloga VI. toj uredbi zabranjuje se unos gomolja vrste *Solanum tuberosum* L. na područje Unije, osim ako potječu iz određenih trećih zemalja ili regija ili iz zemalja za koje je poznato da su slobodne od štetnog organizma *Clavibacter sepedonicus* („navedeni štetni organizam") ili koje primjenjuju pravila priznata kao jednakovrijedna pravilima Unije protiv tog štetnog organizma.

(5) Libanon je dostavio informacije da su regije Akkar i Bekaa tijekom sezona rasta 2020., 2021. i 2022. bile slobodne od navedenog štetnog organizma. Te informacije pokazuju da se navedeno bilje uzgaja u odgovarajućim fitosanitarnim uvjetima tako da je osigurana zaštita područja Unije od navedenog štetnog organizma. Nadalje, tijekom primjene Provedbene odluke (EU) 2019/1614 nije utvrđena prisutnost navedenog štetnog organizma ni drugih karantenskih štetnih organizama Unije na navedenom bilju ni tijekom ni nakon unosa na područje Unije. Iz tog razloga odstupanje bi trebalo ponovno odobriti, podložno određenim zahtjevima kako bi se osiguralo da na navedenom bilju pri unosu na područje Unije nema karantenskih štetnih organizama Unije.

(6) Kako bi se osigurale učinkovite kontrole i smanjenje fitosanitarnog rizika, unos navedenog bilja na područje Unije trebao bi biti dopušten samo preko određenih graničnih kontrolnih postaja.

(7) Trebali bi se definirati zahtjevi u pogledu inspekcije kako bi se osigurala kontrola fitosanitarnog rizika. Kako bi se osigurala fitosanitarna zaštita područja Unije, uzorkovanje i testiranje navedenog bilja na graničnim kontrolnim postajama trebalo bi se provoditi u skladu s postojećom shemom testiranja utvrđenom Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2022/1194 ([6]), budući da je ta shema u skladu s najnovijim međunarodnim standardima.

(8) Unos navedenog bilja na područje Unije trebao bi biti dopušten samo ako je ono na odgovarajući način označeno; konkretno, mora biti navedeno da je podrijetlom iz Libanona i da nije namijenjeno sadnji. To je neophodno kako bi se spriječila sadnja navedenog bilja i osigurala njegova identifikacija i sljedivost.

(9) Zbog ograničenja uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 i unutarnjih nasilnih sukoba Libanon nije imao na raspolaganju sve resurse potrebne za provedbu potpune procjene statusa regija Akkar i Bekaa u pogledu štetnih organizama, pa mu je stoga potrebno više vremena za dovršetak te procjene. Stoga, i budući da je predmet ove Uredbe određeni fitosanitarni rizik koji još nije u potpunosti procijenjen, njome utvrđeni zahtjevi trebaju imati privremeni karakter, na temelju članka 7. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072.

(10) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „navedeno bilje" znači gomolji vrste *Solanum tuberosum* L., osim onih namijenjenih sadnji, podrijetlom iz regija Akkar ili Bekaa u Libanonu;

([6]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/1194 od 11. srpnja 2022. o utvrđivanju mjera za iskorjenjivanje i sprečavanje širenja štetnog organizma *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann & Kotthoff 1914.), Nouioui et al. 2018. (SL L 185, 12.7.2022., str. 47.).

2. „navedeni štetni organizam” znači *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann & Kotthoff 1914.) Nouioui *et al.* 2018.;

3. „područja bez štetnih organizama” znači područja regija Akkar ili Bekaa u Libanonu koja je libanonska organizacija za zaštitu bilja službeno proglasila slobodnima od navedenog štetnog organizma u skladu s Međunarodnom normom za fitosanitarne mjere br. 4 o zahtjevima za uspostavu područja bez štetočina ([7]) i o kojima Libanon svake godine obavještava Komisiju.

Članak 2.

Odstupanje od zabrane unosa navedenog bilja na područje Unije

Odstupajući od točke 17. podtočaka (a) i (b) Priloga VI. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072, unos navedenog bilja na područje Unije dopušta se pod uvjetom da ispunjava zahtjeve utvrđene u člancima od 3. do 7. ove Uredbe i u njezinu Prilogu.

Članak 3.

Fitosanitarni certifikat

Navedeno bilje mora pratiti fitosanitarni certifikat koji pod naslovom „Dodatna izjava” sadržava sljedeće elemente:

(a) izjavu „U skladu sa zahtjevima Europske unije utvrđenima Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2023/1572”;

(b) broj partije za svaku pojedinu izvezenu partiju;

(c) naziv područja bez štetnih organizama koje je područje podrijetla; i

(d) naziv i registracijski broj svakog registriranog proizvođača iz točke 3. Priloga.

Članak 4.

Zahtjevi u pogledu unosa navedenog bilja na područje Unije

Navedeno bilje mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

(a) dostavljeno je za unos u Uniju u partijama, od kojih se svaka sastoji od navedenog bilja koje je proizveo isti proizvođač i koje je izvađeno na istom području bez štetnih organizama;

(b) nijedna partija navedenog bilja ne sadržava više od 1 % neto težinskog udjela zemlje i uzgojnog supstrata; i

(c) premješta se u vrećama, paketima ili drugim spremnicima od kojih je svaki označen u skladu s člankom 6.

Članak 5.

Inspekcijski pregledi, uzorkovanje i testiranje u državama članicama

1. Na graničnim kontrolnim postajama ili drugim kontrolnim točkama navedeno bilje podliježe provjerama identiteta i fizičkim provjerama utvrđenima u stavcima od 2. do 4. ovog članka.

([7]) Pojmovnik fitosanitarnih pojmova – Referentna norma ISPM br. 4 „Zahtjevi za uspostavu područja bez štetočina” Tajništva Međunarodne konvencije o zaštiti bilja, Rim, 2017.

2. Vizualni pregledi, uzorkovanje i testiranje u svrhu otkrivanja i identificiranja navedenog štetnog organizma provode se na simptomatskim i asimptomatskim gomoljima navedenog bilja u skladu s Prilogom I. Provedbenoj uredbi (EU) 2022/1194.

Uzorak se sastoji od najmanje 200 gomolja navedenog bilja.

Ako partija premašuje 25 tona, uzima se po jedan uzorak za svakih 25 tona i jedan za preostali dio partije.

3. Dok se provode vizualni pregledi, uzorkovanje i testiranje iz stavka 2. i dok se čekaju rezultati tih ispitivanja, sve partije predmetne pošiljke i sve druge pošiljke koje sadržavaju partije podrijetlom iz istog područja bez štetnih organizama i koje su pod nadzorom nadležnog tijela dotične države članice, ostaju pod službenim nadzorom i ne smiju se premještati ni upotrebljavati.

4. Ako se nakon završetka testiranja iz stavka 2. potvrdi prisutnost navedenog štetnog organizma, svi preostali uzorci navedenog bilja i materijal koji proizlazi iz testova zadržavaju se i na odgovarajući način čuvaju, a dotična partija ne smije se unijeti na područje Unije. Sve preostale partije iz stavka 3. uzorkuju se i testiraju u skladu s Prilogom I. Provedbenoj uredbi (EU) 2022/1194.

Članak 6.

Označivanje za unos na područje Unije

1. Navedeno bilje smije se unijeti na područje Unije samo s etiketom na jednom od službenih jezika Unije koja sadržava sve sljedeće elemente:

(a) oznaka: „Podrijetlo: Libanon”;

(b) naziv područja bez štetnih organizama;

(c) identifikacijski broj proizvođača;

(d) broj partije;

(e) oznaku „nije za sadnju”.

2. Etiketu iz stavka 1. izdaje libanonska organizacija za zaštitu bilja ili specijalizirani subjekt pod službenim nadzorom te organizacije.

Članak 7.

Zbrinjavanje otpada

Otpad koji nastaje pakiranjem ili preradom navedenog bilja na području Unije zbrinjavaju specijalizirani subjekti na takav način da se navedeni štetni organizam ne može udomaćiti ni proširiti na području Unije.

Članak 8.

Stupanje na snagu i razdoblje primjene

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se do 31. kolovoza 2026.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. srpnja 2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Zahtjevi iz članka 2. u pogledu navedenog bilja koji moraju biti ispunjeni u Libanonu

1. **Područja proizvodnje**

Navedeno bilje proizvedeno je na područjima bez štetnih organizama, koja ispunjavaju zahtjeve iz točke 2.

2. **Provjere područjâ bez štetnih organizama**

Područja bez štetnih organizama podvrgnuta su sustavnim i reprezentativnim godišnjim provjerama u svrhu otkrivanja navedenog štetnog organizma, koje je provela libanonska organizacija za zaštitu bilja tijekom tri godine prije i tijekom proizvodnje.

Provjere su provedene u proizvodnim jedinicama u kojima je navedeno bilje proizvedeno, koje se nalaze na područjima bez štetnih organizama, i na navedenom bilju koje je izvađeno na tim područjima.

Provjere su se sastojale od sljedećeg:

(a) vizualni pregledi proizvodnih jedinica tijekom sezone rasta;

(b) vizualni pregled izvađenog navedenog bilja u svrhu utvrđivanja prisutnosti simptoma navedenog štetnog organizma na prerezanim gomoljima;

(c) laboratorijsko testiranje simptomatskog i asimptomatskog navedenog bilja u skladu s Prilogom I. Provedbenoj uredbi (EU) 2022/1194.

Provjerama nije pronađen navedeni štetni organizam ni bilo koji drugi dokazi koji bi mogli upućivati na to da područje nije područje bez štetnih organizama.

Rezultate provjera provedenih prethodne kalendarske godine libanonska organizacija za zaštitu bilja dostavila je Komisiji svake godine do 31. ožujka.

3. **Proizvođači**

Navedeno bilje uzgojili su proizvođači koje je registrirala libanonska organizacija za zaštitu bilja.

4. **Proizvodnja od certificiranog navedenog bilja za sadnju**

Navedeno bilje uzgojeno je od bilja za sadnju koje je certificirano u Uniji i uvezeno iz Unije u Libanon ili za koje je libanonska organizacija za zaštitu bilja potvrdila da je slobodno od karantenskih štetnih organizama Unije.

5. **Proizvodne jedinice**

Navedeno bilje uzgojeno je u proizvodnim jedinicama u kojima se tijekom prethodne tri godine nije uzgajalo drugo navedeno bilje osim onog iz točke 4.

6. **Rukovanje**

Navedenim se biljem rukovalo s pomoću strojeva koji se upotrebljavaju samo za rukovanje navedenim biljem koje ispunjava uvjete iz točaka od 1. do 5. ili, ako su se upotrebljavali u druge svrhe, prije rukovanja navedenim biljem na odgovarajući su način očišćeni i dezinficirani.

7. **Skladištenje**

Navedeno bilje skladišteno je u skladišnim objektima koji se koriste samo za skladištenje navedenog bilja koje ispunjava uvjete utvrđene u točkama od 1. do 6. ili, ako su korišteni u druge svrhe, podvrgnuti su odgovarajućim higijenskim mjerama prije skladištenja navedenog bilja.

8. **Testovi prije pakiranja i izvoza**

Što bliže vremenu izvoza, a neposredno prije pakiranja, gomolji navedenog bilja, uključujući asimptomatske gomolje, podvrgnuti su testovima u cilju otkrivanja i utvrđivanja prisutnosti navedenog štetnog organizma, u skladu s Prilogom I. Provedbenoj uredbi (EU) 2022/1194, te je utvrđeno da nisu zaraženi navedenim štetnim organizmom.

9. **Ambalaža**

Materijal koji se upotrebljava za pakiranje navedenog bilja nov je ili očišćen i dezinficiran.